

ΟΙ ΙΗΠΟΤΑΙ ΤΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ.

ΙΣΤΟΡΗΜΑ

χπο

Δ. Ν. ΕΡΑΤΣΑΝΟΥ.

(Συνέχεια 18ος αριθ. φυλ. 31.)

Τὴν αὔγην, δύμοῦ μὲ πέντε ἐκ τῶν συμπολεμιστῶν μου, ὅλοι καθὼς εἶπον πρωτόπειροι, ἐφεύγομεν ἔτι, πλανηθέντες ἐντὸς τοῦ παρακειμένου δάσους. Ήταν ὥρα, καθ' ἡν ἐὰν ἴστασαι ἀπέναντι λιμναζόντων ὑδάτων ἢ καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ δάσους ἔνθι υπάρχουσιν ἀναθυμιάσεις, βλέπεις, ὅτι εἰς τὰς πρώτας τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας καθ' ἄς ἀπορρόφαται ἡ ὑγρασία καὶ ἡ δρόσος τῆς αὔγης, τὰ ἐλάχιστα ἀντικείμενα μύρουνται καὶ αὐτὰ μεγεθυνόμενα ἐντὸς ύρως ἀτμοσφαιρας, ὡς εἰ φάσματα παραδοξόμορφα.

Ἐνῷ λοιπὸν εἰς παρομοίαν ὥραν καὶ θέσιν ἴσταμην ἀκίνητος καὶ διὰ τοῦ ὁφθαλμοῦ ἐπροπάθουν νὰ διαχωρίσω μεταξὺ τοῦ ζόφου τῶν ἀναθυμιάσεων καὶ τοῦ φωτὸς τὰ πρὸ ἡμῶν, ίσως διακρίνω ὅδόν τινα πεπατημένην ἢ ἀτραπὸν, δι' ἣς νὰ ἔξελθωμεν τῆς πλάνης μας, αἴφνις βλέπω δύω υπερομήκη πράγματα, νὰ κινῶνται ὅπισθεν τῶν πρὸ ἡμῶν θάμνων καὶ μορφὴ ὅχι ὡς ἀνθρώπου, νὰ συνταράσσονται ὅλοι μαυροὶ.

Βεβαίως ἀν δὲν εὑρισκόμην εἰς τὸ πεδίον τοῦ πολέμου, ἀλλ' εἰς καλὴν ὥραν περιεπλανώμεν ἐκεῖ, χωρὶς ἀμφιθολίαν, θύελα ἐκλάβει τὸ πρὸ τῶν ὁφθαλμῶν μου, ὡς δαίμονα, δστις παρουσιάζετο νὰ μὲ πειράξῃ εἰς τὴν ἔρημον ἐκείνην· ἀλλ' ἐνῷ ἔξ ἐνὸς χωρὶς νὰ κολακευθῶ, ἐρήμησα πρὸς στιγμὴν, χάρις εἰς τῆς προμήτορός μου τὰ διηγήματα, ἔξ ἄλλου δύμως σκεφθείς ὡς ἀνθρώπος πολεμάρχος ἐνθυμήθην, ὅτι ὡς δαίμονες τῆς κολάσεως μὲ κέρατα μεγάλα φαίνονται μακρόβιεν καὶ οἱ ἄραβες τακτικοὶ στρατιῶται μὲ τὰς λόγγας των. — Στῆτε! ἔνεδρα! εἶπα συγαλλὰ πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντάς με, καὶ ἡτοίμασα τὸ πυροβόλον μου.

Ἔνεδρα! ἐπανέλαβον ἐκεῖνοι καὶ ἔφερον τὰς γείρας ἐπὶ τῶν δ-

πλωγ τη ποθετηθέντες διπισθεν ἐνὸς κορμοῦ δένδρου· ἐντούτοις τὸ κερασφόρον ἐκεῖνο φάσμα ἐκινεῖτο ὀλονὲν, καὶ πρὸς στιγμὴν μολ ἐφάνη δτὶς ἔχακήλωσε τὴν διπλῆν λόγγην του ὡς στρατιωτικὸς ζυγὸς μὲ τὸν αὐτὸν χρόνον, σκοπεύων οὕτω τὸ ἀπροφέλακτον στῆθος μου.

Συμβαίνει πολλάκις ὥστε ὁ κίνδυνος νὰ χορηγῇ εἰς τοὺς ἐστερημένους, καὶ δύναμιν σιωματικὴν καὶ παρρησίαν πνεύματος μετὰ γενναιοψυχίας, ἐνῷ πολλάκις ἀρκιοῦται ἀπὸ τοὺς ἔχοντας ἀρχοῦντα.

Καὶ ἐγὼ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἡ σθάνθην, δτὶς τὸ αἷμά ἀνέστρασσεν εἰς τὴν καρδίαν μου ὡς εἰς λέβητα, καὶ ἡ θερμότης του τόσην μοὶ παρεἶξεν εὔκινησίαν, τοσαύτην γενναιοψυχίαν, ὥστε πρὸν ἣ σκοπεύσῃ ἀκριβῶς ἡ διπλῆ τοῦ ἔχθος λόγγη, ἐγὼ ἔχακήλωσα τὸ ὄπλον μου, ἐσκόπευσα καὶ εἰς τὴν ἐκπυρσοκρότητος τῆς βολῆς μου εἴδα νὰ πέσῃ καὶ λόγγη καὶ κεφαλὴ· ἔπειτα καὶ ἐγὼ τότε προνήσω ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν παραφάδων μέχρις οὖς γομόσω καὶ πάλιν τὸ ὄπλον μου καὶ συνάμαχ ἀνακαλύψω τὶ συνέθαινε εἰς τοὺς ἐνεδρεύοντας, καὶ ἀν ἦσαν πολλοί.

Οἱ συνοπλεῖται μου ἐπίστης ἀνέμενον μετὰ παλμῶν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς βολῆς μου καὶ ἡτοιμάσθησαν, βέβαιοι, δτὶς διετρέχομεν ἕσυχτον ἵσως κίνδυνον· διὸ παρεδώκαμεν πρὸς θεὸν τὴν διάνοιαν, πεπεισμένοι δτὶς τὰ σώματά μας ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀνῆκον πρὸς τὸν ἔχθρὸν νεκρὰ, διότι ὠρκίσθημεν οὐδεὶς νὰ μὴ ῥίψῃ χαμαὶ τὸ ὄπλον του καὶ πέσῃ νὰ προσκυνήσῃ τὸν ἀλλόφυλλον ζῶν· Οὕτω παρῆλθεν ἐπέκεινα τοῦ ἐνὸς τετάρτου τῆς ὥρας δτὲ ὁ ἥλιος διεσκέδαζε πάσαν διπτασίαν, καὶ μετ' ὀλίγον τὸ δένδρον ἐφαίνετο δένδρον καὶ ὁ θάμνος θάμνος. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐπὶ πολὺ ἀναμένοντες τίποτε δὲν εἴδομεν νὰ κινηταί, τίποτε νὰ σκλεύῃ, ἀπεφασίσαμεν νὰ κινηθῶμεν ἥμετε, διότι ἡ ἀυφιειόλα μᾶς ἀπήλπιζε καὶ ὁ κόπος τῆς νυκτὸς καὶ ἡ πεντηκ μᾶς ἐστενοχώρουν, μέχρις ἀνάγκης, δπως εῖρωμεν διέξιδον καὶ καταφυγήν.

Ἐσκέφθημεν λοιπὸν, δτὶς καλὸν ἦτο δύω ἔξι ἥμερην νὰ προχωρήσωσιν ἔρποντες μέχρι τῆς θέσεως εἰς τὴν κατέπεσσεν ἡ βολὴ μου, οἱ δὲ ἐπίλοιποι νὰ μένωσιν διπισθεν προσεκτικοὶ καὶ ἔτοιμοι νὰ πυροβολήσωσιν ἡ νὰ τρέξωσιν εἰς βοήθειαν ἥμερην, σύμα τὸ παραμικρὸν σημεῖον κινδύνου τοῖς ἐδίδετο· ἐγὼ τότε μεθ' ἐνὸς νέου περιεκάμψαμεν τὸν πρὸ ἥμερην θάμνον, καὶ δτὲ μὲν ἔρποντες δτὲ δὲ προφύλαξτόμενοι ἐκ τῶν ἀγρίων παραφυάδων ἐφθάσαμεν μέχρι τοῦ ὥρισμένου σημείου, μόλις ἀναπνέοντες καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἴσταμενοι νὰ ἀκροασθῶμεν· ἀλλ' οὔτε πνεῦμα διετάραττε τὰ φύλλα τῆς μυροβούλευσης πεύκης, οὔτε θόρυβος ξένος τὴν μυστηριώδη σ.γῆν τοῦ ἐρήμου δάσους. Ή καρδία ἥμερην ὅμως ἔπαλλεν ἐκ τῆς συγκινήσεως καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ἀνεμένομεν νὰ ἰδωμεν λόγγην προτείνομένην ἡ κρότον ἐκκενουμένου καθ' ἥμερην πυροβόλου — καὶ ὁ ἐλάγιστος τότε θόρυβος, τὸν ὅποιον ἐπροξένησεν οἱ σειράμενοι ἐν τῇ δια-

Θάσει κλῶνες ἡμῶν μᾶς ἔκαμον νὰ στρέφωμεν περίσκεπτοι, καὶ μᾶς
ἀπέσπων ἐνα παλμόν.

Εἶμεθα εἰς ἐν σημεῖον ἀφ' ὅπου λεπτὸν φύλλωμα μᾶς ἀπέκευπτε
τοῦ ἔχθροῦ καὶ ἐντούτοις τίποτε δὲν ἐπρόδιδε τὴν παρουσίαν του, τί-
ποτε δὲν ἐμαρτύρει τὴν διάβασίν του.

— Διάβολε, ἔλεγα διὰ παντομίμας πρὸς τὸν συνεταῖρον μου, τί
συμβαίνει;

— Εἰξεύρω καὶ ἐγώ; μοὶ ἀπεκρίνετο εἰς τὴν αὐτὴν γλῶσσαν ἐ-
κεῖνος, καὶ ἀμφότεροι ἐτείνομεν τὸ οὖς ἀκροώμενοι μετὰ πείσματος,
ἐνῷ χίλιοι δύω λογισμοὶ διέβαινον τὸν νοῦν μας, χωρὶς νὰ δυνάμεθα νὰ
διακοινώσωμεν αὐτοὺς πρὸς ἄλληλους, διὰ τὸν φόβον μὴ προδοθῶμεν.

— Μὰ, διάβολε, Προηγούμενε! ἐπιάσθη ἡ ψυχή μου, αὐτὸ δὲν τε-
λειώνει ποτε τόσος φόβος δι' ἐνα παλιοκούφαρο δὲν ἥξει πάλιν ἐν
ἡμιν ἐγώ, ἀντὶ νὰ τείνω τὸ οὖς πάντοτε, ἥθελα ἐγερθῆ θυμωμένος καὶ
προτείνει ὡπλισμένην χείρα· ἥθελα βιφθῆ ἐν τῷ μέσῳ, ἥθελα δύσει δε-
ξιὰ, ἀριστερὰ, πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ· νὰ σφάξω νὰ σκορπίσω, καὶ
ἄν ἥθελον εἶσθαι χίλιοι, καὶ ἐγὼ μόνος, κατάμονος. Α! καῦμένε,
Σκυψών! μὲ μόνην σιαγόνα μυριάδας ἔτρεψες εἰς φυγήν.

— Εἶχε ὑπομονὴν, ἀρκούδιον, διότι ὁ πόλεμος, φέλε μου, θέλει
φρόνησιν, δὲν χρησιμεύουν ἐκεῖ σιαγόνες, ἄλλως μόρτο Σαμψών.

— Τούλαχιστον δρμοῦν ὡς λέυντες, δὲν ἔρπουν ὡς ὄφεις.

— Μὲ προλαμβάνεις, ἀρκούδιον μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐσὺ λέγεις
καὶ ἐγὼ ἔπραττα, διότι ἀπελπισθέντες νὰ μένωμεν εἰς τὴν παθητι-
κὴν ἐκείνην θέσιν, ἐσπειώσαμεν τοὺς λύκους τῶν πυροβόλων μας καὶ
ἐσύραμεν τῆς θύκης τὰ ξίφη· ἥτο πλέον ἡμέρα καὶ τίποτε δὲν
ἐκρύπτετο ὑπὸ τὴν παχυτέρων σκιάν . . .

— Δόξα σοι ὁ θεός!

— Δόξα σοι ὁ θεός! ἐκράζαμεν καὶ ἡμεῖς ἀρκούδιον ὅταν δι' ἐνὸς
πηδήματος εὑρεθέντες ὅπισθεν τῶν θάμνων, ἴδομεν ετενωπὸν δίοδον
πεπατημένην, ἥτις ἦνοί γετο μεταξὺ τοῦ δάσους, καὶ οὐχὶ κρότον
πυροβόλου, ἀλλ' οὕτε πνοὴν ζῶσαν νὰ μᾶς ὑποδεχθῇ.

Διάβολε! εἴπα τότε ἐγὼ· φαίνεται, ἐπυροβόλησα ἐναντίον δαίμονος,
διότι ἀν δὲν ἥσαν λόγγαι τὰ σαλεύοντα ἐκεῖνα πράγματα, βε-
ναίως θὰ ἥσαν κέρατα· ἄλλως ἥθελε φανῆ ἵγνος ἀνθρώπεινον, ἃς ἐρευ-
νήσωμεν ἵσως ἥσαν εἰς ἡ δύω ἀποπλανηθέντες, οἵτινες πιθανὸν νὰ ἐ-
κρύπτησαν εἰς τὸν ἥγον τῆς βολῆς μας, καὶ οὔτε σαλεύουσιν ἐνόσῳ ἡ
πνοή μας σαλεύει τὸ φύλλωμα τῆς κρύπτης των.

Εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην ὑψώσαμεν φωνὴν — κράζοντες· δρόμος! δρό-
μος! ὡς οἱ τοῦ Ξενοφῶντος ἄλλοτε θάλαττα! θάλαττα! καὶ ἐπροσκα-
λοῦμεν τοὺς ἐναπομείναντας ὡς ἐπισθιοφυλακὴ συμμαχητάς μας, οἵτι-
νες μὲ ἄγρυπνον δρόθαλμὸν ἐπὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ διπλοῦ των, ἀναμέ-
νοντες τὴν στιγμὴν νὰ κενώσωσι τὰς φλόγας αὐτῶν εἰς τῶν ἔχθρῶν
τὰ στήθη, ἔδραμον πάραυτα πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἦν στιγμὴν ἡ φωνὴ ἡ
μῶν δρόμος, δρόμος! μετεβλήθη εἰς — τράγος! τράγος!

— Χά! χά! χά! τι ξπαθες, Προηγούμενε, ή μήπως ἐφθάσαμεν τὰ τραγικά; ἀνέκραξαν οἱ ίππόται.

— Πιστεύω, φίλοι μου διότι ἐνῷ ἐστρεφόμην δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ ὁ ὄφθαλμός μου ἀνεζήτει ἔχνη, αἴφνης ἀνυκκλύπτει σταγόνας αἷματος· τοῦ αἵματος λοιπὸν τὰς σταγόνας ἀκολουθοῦντες ἐφθάσαμεν πρὸς τὸ μέρος ὅπου τὸ αἷμα ἐπλημμύρει πλέον, καὶ ἐπιστεύομεν ὅτι ἔκειτο ὁ πληγωμένος προσοχὴ, εἶπα, διότι οἱ πληγωμένοι κύνες δάκνουν ἐνίστε ἀπηλπισμένα — καὶ τὸ βλέμμα προσηλώθη ἐφ' ἐνὸς μαύρου σώματος, τὸ ὅποῖον ἔκειτο δλίγα βήματα παρεκεῖ, ἐπλησίασκ μετὰ προσοχῆς καὶ (μὴ γελάσετε, κύριοι) εἰς τράγαρος μακρὺς, πλατύς ἐκολύμβα εἰς τὸ αἷμα του μὲ τρεῖς πῆγεις κέρατα καὶ ὑπογένειον ζουα-βικὸν ὡς τοῦ φίλου μας ἐδὼ — ἀκούεις Ἀρκούδιον;

— Εὔγε Προηγούμενε, τὸν ἐπῆρες ὅμως εἰς τὸν λαϊμὸν καλότυχε· τράγον διὰ τοῦρκον καὶ τὰ κέρατα διὰ λόγγας — κατακέφαλα τὸν ἐκτύπησες τὸν πτωχόν.

— Καὶ μὲ τὸ ξηρὸν φύλλον εἰς τὸ στόμα ἔτι, ὁ ἄμοιρος! ἐνῷ τὸ μέτωπόν του ἔφερε τὸν τύπον τοῦ μολυβδοβόλου μου.

— Ο κακότυχος ὁ τράγος!

— Ο τράγος! ο τράγος λοιπὸν ἐκράξαμεν, καὶ οἱ συνεταῖροί μας ἐκύκλωσαν τὸ πτῶμα καὶ σχεδὸν ἐστήσαμεν χορὸν περὶ τὸν τράγον ὃς οἱ ἄγριοι περὶ τὸ πτῶμα τοῦ φρουρεύσαντος ἐγέροντος ἀπεσύρημεν δλίγα βήματα τῆς ἐνώπιον ἥμῶν ἀνοιγομένης διόδου καὶ ἐδάθημεν εἰς νέαν ἐργασίαν τίς νὰ τὸν ἐκδάρη καὶ τίς νὰ τὸν ἐψήσῃ. Τότε δὴ τότε ὁ ταλαιπωρος ὁ τράγος, ἐμαρτύρησεν εἰς τὰς χεῖράς μου, διότι ἀνάθεμα τὸν ὅστις ἐξ ἥμῶν ἤζευρε νὰ τὸν ἐκδάρη, καὶ ἔθλεπες δλό-κληρα τεμάχια κρέατος νὰ συνοδεύωσι πολλάκις τὴν ἐκδορὰν, καὶ τὰ ἐντόσθιά του ἐξηλίθιον εἰς τόσα τεμάχια, οσα μᾶς ἀφῆκαν νὰ ἴδωμεν τὶ περιεῖχεν ἢ κοιλία του. Άλλοι λοιπὸν ξιαπτον πυρὰν, ἄλλοι ἐκοπτον ξύλα ἄλλοις ἐπελέκα σκόλοπα, καὶ ἡ γαρά μας ἥτον ἀκράτητος διὰ τε τὴν στενωπὸν, ἥτις ἀναμφιβόλως ἔφερε διὰ τοῦ δάσους εἰς χωρίον τι ἡ ὠδήγει εἰς κεντρικὴν τινὰ ὄδὸν, δι' ἣς ἡδυνάμεθα νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ γενικὸν λεγόμενον στρατόπεδον, καὶ διὰ τὸ δῶρον τῆς τύχης, ἥτις χωρὶς νὰ μᾶς κάμη νὰ κολασθῶμεν εἰς αἷμα ἀνθρώπινον, μᾶς ἔστειλε τὸν ἀπολωλότα ἔκεινον τράγον, ὅστις ἤθελε χρησιμεύσει τὸ πάσχα ἥμῶν, ὕστερον εἰκοσαημέρου νηστείας, καθ' ḥν εἶχομεν νὰ γευθῶμεν οὐ μόνον κρέατος ἄλλας καὶ ἄρτου. Ή πυρὰ λοιπὸν ἤναψεν, ἐτέθη ἐπ' αὐτῆς ὁ τράγος, ὠβελίσθη καὶ δύω ἐτέθησαν νὰ στρέψωσιν αὐτὸν, ἐναλλάξ, ἐνῷ οἱ λοιποὶ ἀνιγνεύομεν τὰ πέριξ καὶ ἔθεσιούμεθα περὶ τῆς ὄδος.

Οτε τὰ πάντα πλέον ἐμαρτύρουν τὴν ἀσφάλειαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν ἥμῶν, καὶ τὸ βλέμμα ἥμῶν ἐνετρύφει εἰς τὸ ρύδνὸν χρῶμα τὸ ὅποῖον ἐλόμβισαν εἰς πᾶσαν στροφὴν τοῦ τράγου ἡ ἐπιδερμίς καὶ ἡ κνήσσα ἐπροκάλει τὸν σίελόν μας, ἀγνοεῦμεν πῶς, μορφή τις ὅπισθεν τῶν θά-μων ἴδοις καὶ προνοίανει ἥτις μᾶς κατεσκόπευε.

Ηρῶτος τὸν εἶδε εγὼ, καὶ ἡ πρώτη μου κίνησις ὑπῆρξε νὰ θέσω

τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν πιστολίων μου. — Στάσου δρὲ φράγκο μὲ κραζές, γιατὶ ἔχω κ' ἔγώ ἀπ' αὐτὰ — καὶ ἐν τῷ ἄμφῳ ζεῦγος μακροσωλήνων πιστολίων ἡτένισε χαριέστατα τὸ ἀπροφύλακτον στῆθος μου.

Εἰς τὴν φωνὴν ἐσκίρτησαν οἱ λοιποὶ συνεταῖροι μου, καὶ ἴδόντες ὅτι εἶχα θέσει χεῖρα ἐπὶ τῶν ὅπλων ἐνόησαν, ὅτι κίνδυνος ἐπέκειτο καὶ ἀφέντες τὸν τράγον εἰς τὴν διάκρισιν τῆς πυρᾶς, ἔδραξαν τὰ ὅπλα καὶ ἐτάχθησαν περὶ ἐμὲ — ἀλλ' εἰς δύω λέξεις συνενοήθημεν, ὅτι καὶ ἐκεῖνοι (διότι ἐπαρουσιάσθησαν τρεῖς), ἦσαν ἐκ τοῦ αὐτοῦ στρατοπέδου, καὶ ὅτι ἐνεδρεύοντες ἐκεῖ πρὸς τὰ κάτω τὴν δίοδον προσείλκυσε τὴν προσοχὴν των ὅπλων μου, καὶ κατόπιν μᾶς ἀνεῦρεν διὰ τοῦ καπνοῦ τῆς πυρᾶς μας, τοὺς ἐπροσκαλέσαμεν νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὸ γεῦμα μας, ἀλλ' ἀπεποιήθησαν, λέγοντες, ὅτι ἡ συνοδία των, ἥτις συνέκειτο ἐκ δεκακοτὼ περίπου, εἶχε προμηθευθῆ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ποιμανίου.

Ἐνῷ λοιπὸν ἡτοιμαζόμεθα νὰ μοιράσωμεν τὸν τράγον καὶ! ἥδη τινὲς βαλόντες, ἐπ' αὐτοῦ χειρὶα ἀπέξυον τὴν πλευρὰν, ἥτις ἡνθρακεύθη ἐν τῇ ἐγκαταλήψει, εἰς τῶν παρουσιασθέντων φουστανελλοφόρων ὅπλιτῶν ἔγινεν ἄφαντος, καὶ πρὶν ἡ μάχαιρα ἀποχωρίσῃ ἔνα τεμάχιον, δύω πυροβολισμοὺς ἀντήχησαν εἰς τὰ πέριξ, καὶ τρεῖς τέσσαρες ἀνταπεκρίθησαν εἰς αὐτοὺς ἀνωρθώθημεν δλοις καὶ προσεβλέψαμεν ἀλλήλους, ὡς ἂν ἡρωτῶμεν τὶ συνέβαινεν.

— Οἱ τοῦρκοι περνοῦν τὸ δρόμο καὶ ἐκτυπήθησαν μὲ τοὺς δικούς μας, ἀφιγκρασθῆτε, μᾶς εἴπον τεταραγμένοις νεοελθόντες καὶ ἡτοίμαζον τὰ ὅπλα των ἡκροάσθημεν καὶ μετὰ μικρὰν παῦσιν οἱ τουφεκισμοὶ ἐπανελήφθησαν οἱ αὐτοὶ ὡς ἀν ἦσαν πέντε μόνα τὰ ἐκκενούμενα πυροβόλα.

— Χωρὶς ἄλλο πάμετε δρὲ παιδιά, γρήγορα. — Βοήθεια, βοήθεια! ἥκουετο μία μεμακρυσμένη φωνὴ, δρὲ Μῆτσο! δρὲ Κώτζο! καὶ ὁ χρότος τῶν ὅπλων ἀνεμιγνύετο μετ' ἀλλεπαλλήλων φωνῶν.

— Διάβολε! τοῦρκοι τὶ κάμνωμεν ἡμεῖς; ἡρώτησα τοὺς ἡμετέρους.

— Τὶ κάμνωμεν; μοὶ ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι.

— Ἐλάτε μαζῆ μας, δρὲ παλλικάρια Ἐλάτε νὰ πιάσωμε τὸ δρόμο, ποῦ νὰ μὴ μᾶς γλυτώσῃ ρύγα.

— Καὶ τὸν τράγον; εἴπε τις μεταξὺ ἡμῶν τότε.

— Βάβαια τὸν τράγον! εἶχε δίκαιον τὸ παλλικάριον εῦγε του! προσέλεπτικὸς ἀνθρωπος αὐτός; ὑπέλαθε τὸ ἀρκούδιον.

— Ω, τὸν τράγον, εἶπα ἐγὼ, ἀς τὸν ῥίψωμεν εἰς μίαν γωνία ἐκεῖ, σκεπάσετέ τον μὲ δλίγους κλῶνας καὶ ἐπανερχόμεθα, ἀν δὲν μεταβούμεν εἰς τὴν αἰώνιότητα ἡ δὲν μετεμψυχωθῶμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τράγους.

— Τὸν ἔρριψαμεν λοιπὸν ἀμέσως εἰς μίαν γωνίαν ὅπο τοὺς θάνατους, καὶ δλίγοι κλάδοι πεύκης ἐχρησίμευσαν ὃ τάφος ἔνθα ἀνεπαύστο εἰς τόπον χλοερόν, εἰς τόπον σκιερὸν εἰς τράγος ἐψητός.

— Κρίμα εἰς τὸν τράγον μήτε μιὰ βοῦντα διὰ τὴν σψιν σας, εἶπε τὸ ἀρκούδιον.

— Μήτε διὰ μυρωδιά.

— Ω, ἐγὼ ἀν ἡμην ἥθελα τὸν διαιμελίσει τούλαχιστον νὰ λάβω τὸ μερίδιόν μου, διότι πωτὲ δὲν θὰ συγκατατεθῶ νὰ ἐπιβῶ νῆστις τοῦ Χάρωνος τὸ σκαφίδιον ἐπομένως, εἰς δέξαν μου, Προηγούμενε, ἥθελα μεταχειρισθῆ τοῦ τράγου τὸ δστοῦν, κατὰ τῶν ἀλλοφύλων καθώς ὁ Σαρψὼν τοῦ ὄνου τὴν σιαγόνα κατὰ τῶν Φιλιστέων μὲ τὴν διαφορὰν, ὅτι ἐκεῖνος δὲν ἔφαγε τὸν ὄνον, ἐνῷ ἐγὼ ἥθελα φάγει τὸν τράγον — τέλος λέγε τὶ ἀπέγινεν ὁ καλοψημένος αὐτὸς τράγος διότι δὲν εἰσεύρω πᾶς, ἀλλὰ μοῦ ἐκίνησε τὴν συμπάθειαν τοῦ στομάχου μου.

— Πάει, πάει καὶ ἀκόμη πάει.

— Εἴωντάνευσε;

— Τούλαχιστον, ἀν δὲν μᾶς ἔλεγεν ὁ ἐπιμείνας εἰς φύλαξίν του, συνεταῖρος ἡμῶν ὅτι τοῦ τὸν ἔλεψκυν, ἥθελαμεν πιστεύσει νεκρανάστασιν.

— Τὸν ἔλεψκαν!

— Βέβαια· διότι δλος ὁ πόλεμος ἐκεῖνος ἐγένετο διὰ τὸν τράγον καθώς ὁ μύθος τοῦ Χότζκ λέγει, ὅτι δλος ὁ καυγᾶς ἐγένετο διὰ τὸ πάπλωμα.

— Πῶς τὸν ἔλεψκαν λοιπὸν σὲ ιδῶμεν.

— Ιδοὺ τὶ μᾶς ἔξηγήθη ὁ συνεταῖρος ἡμῶν, τὸν δποτιον ἀφήκαμεν ἐκεῖ.

Μόλις ἡμεῖς ἔξηγήθημεν τῇς θέταιος ἐκείνης ἀκολουθοῦντες τὸν ὄδηγόν μας, διὰ νὰ φύγσωμεν ἐκεῖ δποτιον ἥκούετο ὁ τουφεκισμὸς, καὶ οὐ πεθέταιμεν ὅτι ἐγένετο ἡ συμπλοκή, παρούσιασθηταν τρεῖς ἔτεροι λερωμένοι, καὶ χωρὶς νὰ σεβασθῶσιν οἱ ἵερόσυλοι τὸν ὄναπκυρμενον ἐκεῖ ἔψητὸν ἀφήγεσσαν τὴν ἐπιτύμβιον πλάκα του καὶ ἀνέσυραν οἱ τεμβορύχοι τὸν τράγυν θερμὸν ἔτι ἐκ τῆς πυρᾶς ἐπὶ τοῦ σκόλωπός του.

Τι κάμνετε; ἐτόλμησε νὰ τοὺς ἐρωτήσῃ ὁ ἡμέτερος, διτις ἔμενε εἰς κουστοδίαν του — Ο, τι θέλομεν, τὸν ἀπεκρίθησαν ἐκεῖνοι — ἔλα, ἔκβαλε καὶ τὸν μανδύαν σου καὶ δόσε μᾶς νὰ τὸν τυλίξωμεν, διότι δὲν ἐπιθυμοῦμεν νὰ κρυσταγήσῃ καθ' ὄδὸν· δ, τι ἔλεγον καὶ ἔπραττον οἱ καλοὶ ἐκεῖνοι ἀνθρώποι, ἔλαβον τὸν τράγον καὶ τὸν μανδύαν καὶ ἐκίνησαν νὰ ἀναγωρήσωσι.

Τούλαχιστον, τοῖς εἶπεν, (ἀφοῦ μόνος δὲν ἥδυνατο νὰ ἀντισταθῇ ἐναντίον τριῶν) τούλαχιστον ὄδηγήσατε με νὰ εῦρω τοὺς συντρόφους μου.

— Μὴ φοβᾶσαι, δρὲ, νὰ τοὺς χάσῃς· πάρε τὸ δρόμο δρόμο, καὶ θὰ τοὺς ιδῆς νὰ στρέφουν, γιατὶ πόλεμον δὲν ἔχομεν ὁ πόλεμος ἥτον γιὰ τὸν τράγο.

— Καὶ οἱ τοῦρκοι;

— Οἱ τοῦρκοι εἴμαστε· μετές.

— Καὶ ποῖοι εἴσθε σεῖς;

— Βαλτινοί όρες παλλικάρια καὶ πολλὰ τὰ ἔτη^ο χαιρετίσματα καὶ στοὺς δικούσας — ἦτον ἡτελευταῖα φράσις των καὶ ἔγιναν ἀφαντοὶ ἐντὸς τοῦ δάσους μὲ σαρδώνιον γέλωτα — ὁ δὲ ἡμέτερος κατήρχετο τὴν ὅδὸν εἰς προϋπάντησιν ἡμῶν, μὲ τρεῖς σπιθαμὰς καταβιβλημένον πρόσωπον, καὶ ἄνευ μανδύου.

— Τὶ ἔχεις, φίλε, δὲν εἶναι τίποτε, τὸν εἴπομεν. μόλις ἀντικρυσθέντες, στρέψε νὰ ἀσπασθῶμεν τὸν τράγον, τυχηρὸς ἦτον.

— Πολὺ τυχηρὸς; μάλιστα, διότι ἔπεισεν εἰς τὰς γειρας τῶν βαλτινῶν.

— Τῶν βαλτινῶν! ἐξέρυγέ μας μία φωνὴ καὶ παρ' ὀλίγον νὰ λεπιθυμήσωμεν, διότι ἡ φήμη των εἶχε φθάσει μέχρις ἡμῶν — λοιπόν;

— Δοιπόν, ἐν κάνεις ἀπὸ σᾶς τοῦ κάμνη βάρος ὁ μανδύς του μοὶ τὸν δίδει, διότι ὁ ίδικός μου ἐσκέπασε τοῦ τράγου μας τὸν ἐψητὸν καὶ τὸν συνώδευσε εἰς τὴν ἀνάληψίν του.

— Τὶ σοὶ ἐπῆραν καὶ τὸν μανδύαν, ἡρώτησε

— Αὐτοῦ δὲν μὲ ἐπῆραν καὶ ἔμε. — Αὐταὶ ἦσαν αἱ πρῶται του φράσεις καὶ κατόπιν μᾶς διηγήθη ὅ,τι σᾶς εἴπον.

— Κρίμα, Προηγούμενε, ἐλησμόνησε νομίζω νὰ σᾶς εἴπη τὸ οκάλητερον.

— Τὸ ποῖον;

— Τὰ χαιρετίσματα τῶν φίλων τοῦ τράγου σας.

— Μὴν εἴσαι ἐπιλήσμων, ἀρκούδιον, διότι τότε δὲν ἥθελες τὸ ἡξεύρει οὔτε σύ.

— Διάβολε! κάλλιον, νομίζω, νὰ ἔναι τις ἐπιλήσμων, παρὰ νὰ χάσῃ ἔνα τράγον ἐψητὸν μὲ τέτοιον τρόπον· καὶ δὲν τῶχω, ἀλλὰ ποῦ θὰ πεινάσω τώρα πάλιν καὶ ἔγῳ, κατὰ συμπάθειαν τῶν ἡρώων τοῦ ἐπεισοδίου, οἵτινες βεβαίως ἐπείνων τρομερά ὅταν ταῦτα συνέρχεινον· χά, χά, χά. . . .

— Παιδιά, τὸν καφέ σας, εἴπεν ὁ Γερονικόλας, εἰσερχόμενος καθιδρωμένος καὶ κρατῶν ἔνα δίσκον μὲ πέντε ἀρχέτυπα καφεποτήρια, ἐντὸς τῶν ὅποιων ἤχνιζε μέλας ζωμὸς ἀπὸ διάφορα δόσπρια, μεταξὺ τῶν ὅποιων ὑπηργον καὶ κόκκοι καφέ.

— Οἱ, καλῶς τὸν Γερονικόλα ὕ, καλῶς τον, ἀνέκραζαν οἱ ἵπποται, ἀξίζει ὅ,τι εἴπητε· μόλις παρῆλθε μία ὥρα ἀφ' ἧς τὸν ἐζητήσαμεν καὶ δικαῖος ἔταιμος.

— Αἱ, παιδιά μου, Γέρος εἴμαι ἀλήθεια, ὅμως εἰς τὴν δουλειά μου δὲν μένω ὀπίσω· ἔπρεπε νὰ μὲ γνωρίσετε νέον. . . .

— Αἱ, καλὰ δὰ· καὶ τὶ θαρρεῖς πῶς η Ἀνθρωπος φαίνεται ἀπὸ τὰ μάτια; εἴπεν ὁ Παπουλάκος, καὶ διαβηματίζων ἔτι, ιστατο ἐκ διαλειμμάτων στιγμάς τινας, πλησίον ἐνὺς παραθύρου, ὃπου ἔκειτο μαύρη πινακίς μὲ λευκὰ γράμματα,

— Πρόσεχε, αὐθέντη μὴ λερωθῆς, τὸν λέγει ὁ Γερονικόλας, διότι τὰ γράμματα εἶναι ἀκόμη νωπά.

— Καὶ τι εἶναι αὐτὰ τὰ γράμματα, Γερονικόλα;

— Εἶναι, αὐθένται μου, ἡ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ καταστάματός μου.

— Καὶ πῶς τὸ ὄνομάζεις;

— Ἡλύσια.

— Εὖγε! ὥραῖον ὄνομα· καὶ ποῖος εἶναι δὲ νοούστος του;

— Οἱ ίδιοις ὅπου ἔζουγραφίζει, αὐθέντη μου καὶ τὰ γράμματα.

— Οἱ, χαρᾶς τὸν ζωγράφον ὃπου κάμνει αὐταῖς ταῖς καρκατσούνες; μὰ τὴν πίστιν μου, Γερονικόλα, εἰπεν δὲ Παπουλάκος, ὃν εἶχα τὰ πινέλα τοῦ ζωγράφου σου, μὲ μιὰ κονδυλίὰ τὸ ἔκκυνα χίλιας φοραῖς καλήτερο.

— Αλήθεια αὐθέντη;

— Αλήθεια, Γερονικόλα, ἀπειρίθηταν οἱ λοιποί, συνεννοηθέντες δι' ἐνὸς βλέμματος μετὰ τοῦ Παπουλάκου, ὅτι κάτι τέραξετο νὰ τῷ παξέωσι.

— Δοιπόν, ἐδώ τὰ ἔχει ὁ ζωγράφος καὶ τὰ ἐργαλεῖα καὶ ταῖς βαφαῖς του.

— Φέρε τα ἐδῶ λοιπόν.

— Οἱ Γερονικόλας ἀνελήφθη καὶ μετὰ στιγμὰς παρουσιάσθη κρατῶν ἐν πινάκιον ἀναγεῖρας, περιέχον λευκὸν χρῶμα καὶ μίαν γραφίδα καλλιτεχνικήν. Οἱ Παπουλάκοις ἔλαβε τὴν γραφίδα καὶ — φέγγε λέγει, πρὸς τὸν Γερονικόλα νὰ σοῦ διορθώσω πρῶτον τὸ — ἥτα κεφαλαῖον — εἰξεύρεις γράμματα, Γερονικόλα;

— Οχι αὐθέντη, ἀλλὰ τὰ κεφάλαια τὰ γνωρίζω, διότι ἐνθυμοῦμαι, ἀκόμη ἀφ' ὅτου ἤμην μικρὸς, ὃποῦ μοῦ ἔλεγεν ἡ Δασκάλισσα, ὅτι Νικόλα (διότι τότε δὲν μὲ σλεγχον, Γερονικόλα, καὶ ὅποιος μ' ἔλεγε τὸν ἔδερνα) Νικόλα πατέρι μου (διότι ἡ καῖμένη μ' ἀγάπα πολύ) τὰ κεφάλαια εἶναι πάντα μεγαλύτερα καὶ εὐμορφότερα ἀπὸ τὰ μικρὰ, λοιπὸν ἀπὸ τότε ἀκόμη τὸ ἐνθυμοῦμαι.

— Εὖγε, Γερονικόλα, χαρᾶς τὸ μυημονικόν!

— Οἱ Γερονικόλας, ἔμειδίασεν ὁ δὲ Παπουλάκος ἐνῷ τὸν ἐκύκλουν ὅλοις οἱ ἵπποται μετέβαλε τὴν ἐπιγραφὴν ΗΛΤΣΙΑ εἰς ΜΕΘΥΣΙΑ πρὸς μεγίστην εὐχαρίστησιν τοῦ Γερονικόλα, διστις ἔφεγγεν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ εὔρισκε τῷ ὄντι, κατὰ τὴν διμολογίαν του, ἐπαισθητὴν διαφορὰν ἀπὸ κεφαλαῖα ὡς κεφαλαῖα.

Οἱ ἵπποται ἐγέλων ἀπὸ καρδίας, διότι δὲν εἶχον τὸ πλειότερον νὰ πράξωσι καὶ ὁ Γερονικόλας ἐναποθέσας τὸν λόγον του, ἔβριπτεν ἀπὸ καρδὸν εἰς καρδὸν βλέμματα εὐνοϊκὰ εἰς τὸ τεχνόσημόν του καὶ ἐνετρύφα φανταζόμενος διοίαν ἐκπληγῆσιν ἥθελε προξενήσαι εἰς τὸν καλλιτέχνην, διστις ἀνέλαβε τὴν τελειοποίησίν της ἅμα τὴν αὐγὴν πρὶν φιατίσῃ ἔμελλε νὰ ἀπαρτήσῃ αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἀπτώματος τῆς θύρας του, καὶ ὅποιαν ζηλοτυπίαν εἰς τοὺς γείτονας· καὶ ίδοις ἐπὶ τῆς ἴδεις ταύτης ἐν μειδίαις γαριέστατον ἐπλανάτο ἐφ' δλης τῆς φυσιογνωμίας του.

— Λε, εἶται εὐχαριστημένος, Γερονικόλα, ἥρθα τὸ Παπουλάκος βλέπων τὸ μειδίαμά του.

— Ό θεδς, πατέρι μου, νὰ σου δώσῃ ἄλλα δύω χέρια . . . .
άχ ! πόσο θὰ σκάσῃ δὲ ζηλόφθυνος ἐκεῖνος δὲ γείτονάς μου . . . .

— Χά, χά, χά,— ἀκούεις, Παπουλάκε, εὔχεται νὰ σὲ ἰδῃ ἐκ τοῦ
γένου τῶν τετραχείρων ζώων, δηλαδὴ τετράποδον, ἔκραξε τὸ Ἀρκούδιον.

— Πᾶ, πᾶ, κουφὴ δὲ ωρα ποῦ τ' ἀκούει, Χρηστὸς καὶ Παναγιά! αὐθέν-
τη, τί λόγια λές ; χέρια εἴπα, κατὰ ποῦ λέγει δὲ λόγος, καὶ δχι πόδια.

— Λάφες τον καὶ δὲ λέγη Γερονικόλα, αὐτὸς πάντας θέλει νὰ πει-
ράζῃ, εἶναι τὸ σύστημά του — Λι, σὺ Δοὺξ τί μιτρεῖς τὸ πάτωμα ;

— Μὲ συγχωρεῖς, φίλε μου, ζητῶ νὰ πραγματοποιήσω ἐνα δύσ-
κολον βηματισμὸν εἰς ἐνα ρωσσικὸν χορὸν τὸν δποῖον είχα λησμο-
νῆσει ἐν δύω τρία, τέσσαρα, πέντε, ἔπειτα ἔρχεται δὲ στροφὴ. . . .
ἔδω τώρα δυσκολεύομαι καὶ τὸν ἔχόρευα ἐνθημοῦμαι τόσῳ καλά!

— Μὴ στενοχορεῖσθε, παρακαλῶ, κύριε Δοὺξ, διότι εἰς τὴν αὐλὴν
ὅπου πιστεύετε νὰ προσκληθῆτε, ἀμα δὲ ἀφιέξεις σας γίνη γνωστὴ, δὲν
εἶναι εἰς χρῆσιν αὐτὸς δὲ χορός.

— Λοιπὸν, εὐγενέστατε ἵπποτα, εἰσθε βέβαιος, δτι δσάκις ἐτύχετε
τὸ δποῖον πιστεύω πολὺ συγχρότερα συμβαίνει, δτι δὲν ἔχορεύθη πα-
ρόμοιος χορός;

— Τούλαχιστον ὄρκίζεται, ἐπρόσθεσεν δὲ Παπουλάκος, δτι ποτὲ
δὲν τὸν εἶδεν εἰς τὰ προγράμματα.

— Όχι, εἰπῆτε μας, παρακαλῶ, δὲ δσιότης σας πῶς δνομάζεται ;

— Όνομάζεται, αὐτοκράτωρ (κατὰ τὴν μύτην δμως) δνομάζεται
χορὸς τῆς ζακούσκας.

— Καὶ τὸν χορεύει δστις εὐτυχήσει καὶ φάγει ζακούσκα βεβίως,
χά, χά, ἀνεκάγχασε τὸ ἀρκούδιον τὸν χορεύω λοιπὸν καὶ ἐγὼ — καὶ
ἐγερθὲν ἥρπασε τὸν Δοῦκα καὶ ἥργισε νὰ πηδῇ ὡς δαιμονισμένον.

— Ήσυχότερα διάβολε ! ἔκραζεν δὲ Δοὺξ, μὲ ἐζάλισες.

— Σιωπὴ ! είμαι εἰς τὸ στοιχεῖόν μου ρωσσικὸς χορὸς, ἀρκούδιον
ἐγὼ τὸν ἐπέτυχα ποτέ μου δὲν χορεύω ἄλλον παρ' αὐτόν.

— Ό θεδς, φίλε μου, νὰ σου προηγηθεῖσῃ ἄλλους δύω πόδιας εἰς
σὲ ἀρμόζει τώρα, διότι καθὼς πηδᾷς καὶ τρέχεις, δὲν ἔγγυῶμαι.

— Εμπρὸς ! μὴν φοβήσαι. καὶ ἐπειδὴ πηδᾶς μαζῆ μου, σου δίδω
τὸν ἔνα ἀν σπάσης τὸν ἴδικόν σου — καὶ τὸ ἀρκούδιον ἐπήδας ὡς
ἀρκούδιον — Θάρρος ! Θάρρος ! φίλε μου, μὴν ἐντρέπεσαι, ἔκραζεν,
ἰδοὺ μᾶς ἐμιμήθησαν καὶ οἱ ἄλλοι χορεύετε, χορεύετε !

— Καὶ τῷ δντι ἡγέρθησαν καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ διὰ τῆς φωνῆς ἀνα-
πληροῦντες τὴν μουσικὴν, ἔχόρευαν δὲ μὲν βάλς καὶ δὲ ἄλλος πόλκα
καὶ ἐγίνετο τῶν διαβόλων δὲ ταραχὴ καὶ τῆς κολάσεως ὁ θόρυβος.
Μόνος δὲ Παπουλάκος ἔμενεν ἀκίνητος εἰς μίαν γωνίαν, κροτῶν ἀναρ-
μονίως τὰς γειτρας, διὰ νὰ φαίνεται, δτι κάτι κάμνει καὶ αὐτὸς —
καὶ δὲ Προηγούμενος, δστις ἐκάθητο παρὰ τὴν τράπεζαν τὴν κεφαλὴν
ἐντὸς τῶν χειρῶν ἔχων καὶ προσποιούμενος δτι προσείχεν εἰς τὸν χορὸν
— ἐνῷ δὲ νοῦς του ἐπάλκιε νὰ συνδυάσῃ τὴν ἰδέαν τῆς μονομαχίας μὲ
τὴν ἐπιστολὴν τῆς μυστηριώδους του

(ἀκολουθεῖ.)